

Departamento de Lingua Galega e Literatura
GUÍA DIDÁCTICA de 1º de Bacharelato da materia: LINGUA GALEGA E
LITERATURA I
CURSO 2024-2025

Materiais didácticos:

Libro de texto: Lingua e Literatura 1º Bacharelato, Xerais, 2023

Materiais de elaboración propia na aula virtual

Temas de sociolingüística.

Temas de literatura.

Escolmas literarias

Exercicios de ampliación e de reforzo, vídeos

etc...

Páxinas web recomendadas:

www.sermosgaliza.com

www.aprofa.blogspot.com.es

www.ogalego.eu/ www.bvg.udc.es

<https://academia.gal/diccionario>

Nas ensinanzas a distancia semipresencial a aprendizaxe enténdese coma un proceso activo no que o alumnado é guiado pola profesor-titor a través de 1 titoría presencial de 45m. e en titorías de orientación para acadar os contidos mínimos marcados. Isto implica aprender a organizar os tempos de estudo, e a comunicarte e expresarte a través da realización das actividades propostas na aula ou a través da aula virtual, que che van axudar a construír o teu propio coñecemento e valorar a través dos criterios de avaliación que se propoñen en cada unha das UD's, e en que medida vas conseguindo os obxectivos da materia. Diciamos que tiñamos 1 titoría (consultar os horarios) lectivas á que se ten obriga de asistir de forma regular para facilitar o proceso de ensinanza. As titorías de orientación:

MÉRCORES:

17:30-18:15

VENRES:

10:45-11:30

A materia de lingua e literatura galega está orientada tanto á aprendizaxe instrumental do idioma co fin de desenvolver un uso correcto da lingua, como á comprensión da realidade lingüística de Galiza, co fin de acadar unha actitude de aprecio, sensibilidade e aceptación social da mesma.

A aprendizaxe da lingua e a literatura será a suma dos seguintes elementos: dominio das destrezas instrumentais (escoitar, falar, ler e escribir) e dos coñecementos teóricos, do coñecemento da evolución e situación actual da lingua e o estudo da literatura galega nas súas diferentes etapas.

A materia de Lingua Galega e Literatura preséntase estruturada en cinco bloques:

O bloque 1: "A lingua e os seus falantes" céntrase na necesidade coñecer, explicar e valorar o plurilingüismo como unha situación habitual e enriquecedora para todos os individuos. Do mesmo xeito, incídese na identificación e superación dos prexuízos e na pertinencia de recoñecer e empregar termos sociolingüísticos precisos.

O bloque 2: "Comunicación" ocúpase da comprensión e a produción escrita e do uso oral da lingua, e este é obxecto de observación e de análise para recoñecer as normas que rexen o intercambio comunicativo, para observar as estratexias que usan os/as falantes para se comunicar satisfactoriamente, así como as que empregan para comprender ou para producir mensaxes orais. O alumnado debe ser quen de entender textos de diferente complexidade e xénero, e extraer as ideas explícitas e implícitas no texto co fin de elaborar o seu propio pensamento crítico e creativo. Comprender un texto implica pór en marcha unha serie de estratexias de lectura que deben practicarse na aula e proxectarse a todas as esferas da vida e a calquera tipo de lectura: ler para obter información, para aprender a propia lingua e por pracer. Igualmente, a produción escrita significará procurar para cada situación o tipo de texto, adecuando, planificando e redactando, atendendo a aspectos diversos, e revisando a escrita final.

O bloque 3, "Educación literaria" asume o obxectivo de facer lectores e lectoras competentes, con implicación nun proceso de formación de lectura que continúe ao longo de toda a vida. Ademais, achegarémonos á historia da literatura galega, así como ás súas obras e aos seus autores e as súas autoras máis salientábeis, e recoñeceremos a vinculación destes produtos literarios coa historia de Galiza.

O bloque 4, "Reflexión sobre a lingua" integra contidos relacionados co código e a súa organización, e responde á necesidade de reflexión sobre a propia lingua, coa finalidade de servir de base para o seu uso correcto, afastándose da pretensión de utilizar os coñecementos lingüísticos como fin en si mesmo

1ª AVALIACIÓN (13 s)

Sesión 1ª	Presentación da materia
Sesión 2ª	A comunicación
Sesión 3ª	O substantivo
Sesión 4ª	O adxectivo
Sesión 5ª	Os adnominais
Sesión 6ª	Os adnominais II
Sesión 7ª	O pronome I
Sesión 8ª	O pronome II
Sesión 9ª	A diversidade lingüística
Sesión 10ª	A formación do galego
Sesión 11	O galego antigo: séculos IX e XV
Sesión 12	O galego medio: séculos XVI ao XVIII
Sesión 13	Repaso materia
Do 9 ao 13 decembro	Exame da 1ª avaliación

2ª AVALIACIÓN (10)

Sesión 1ª	Tipoloxía textual: Textos narrativos
Sesión 2ª	Tipoloxía textual: Textos descriptivos
Sesión 3ª	O verbo I
Sesión 4ª	O verbo II
Sesión 5ª	O adverbio
Sesión 6ª	Idade Media I
Sesión 7ª	Idade Media II
Sesión 8ª	Idade Media III
Sesión 9ª	Os Séculos Escuros I
Sesión 10ª	Os Séculos Escuros II
17 ao 21 de marzo	Exame da 2ª avaliación

3ª AVALIACIÓN (8)

Sesión 1ª	As tipoloxías textuais
Sesión 2ª	Tipoloxía textual: Texto expositivo
Sesión 3ª	Tipoloxía textual: Texto argumentativo
Sesión 4ª	Rexurdimento I
Sesión 5ª	Rexurdimento II
Sesión 6ª	Rexurdimento III
Sesión 7ª	Semántica I e II
Sesión 8ª	Formación de palabras
26 ao 30 de maio	Exame da 3ª avaliación
09 ao 11 de xuño	Extraordinaria

Mínimos esixíbeis para a avaliación positiva

- Na programación didáctica de bacharelato figuran os obxectivos didácticos, contidos e criterios de avaliación. Hai que ter en conta que todos eles levan emparellados tamén aspectos procedementais e actitudinais, incluídos tamén os *contidos*. Ademais dos de tipo *conceptual* (teórico), hai outros contidos de carácter *procedemental* (fundamentalmente prácticos) e *actitudinal* (atención, participación, traballo diario na aula e actitudes cara ao galego), que son tamén avaliábeis e cualificábeis na medida tal como se indica en puntos anteriores da programación didáctica.

- Indicamos aquí cales son os contidos mínimos esixíbeis (conceptuais, que deben ser acompañados tamén do correspondente dominio das destrezas nos contidos procedementais e actitudinais) que os alumnos e alumnas deben dominar nos dous cursos de bacharelato para adquiriren unha avaliación e cualificación positiva, por seren os máis importantes da materia.

- No referente á *Lingua* son os referidos a:

- xénero e número da categoría nominal (nomes, adxectivos).
- colocación das formas dos pronomes persoais átonos.
- o verbo (dominio das formas verbais e das conxugacións dos diferentes tipos de verbos, infinitivo conxugado, perífrases verbais).
- un certo dominio das formas e usos das outras clases de palabras (artigos, pronomes, adverbios, preposicións e conxuncións).
- dominio do léxico galego, tanto o de uso máis frecuente como o de tipo abstracto.
- dominio (máis procedemental que conceptual) dos mecanismos e recursos que permiten unha expresión oral e escrita fluída, clara, coherente e correcta, adecuada ao contexto e aos diferentes tipos de produción lingüística, sendo especialmente importante a comprensión de textos variados, especialmente expositivos e argumentativos, e a produción dos propios, ben estruturados.

- No relacionado con *Sociolingüística*:

- na parte histórica, a situación do galego como lingua normalizada na Idade Media e as súas manifestacións e usos.
- as causas históricas que dan lugar á prostración do galego en época posterior (séculos XVI-XVIII) e en que consiste esta.
- o labor e a importancia dos movementos galeguistas e do Rexurdimento literario no século XIX para a recuperación do galego.
- o labor dos movementos cívicos, políticos e literarios do século XX para a recuperación e extensión do galego nos diferentes ámbitos de uso.
- os conceptos de bilingüismo e diglosia, normalización e normativización lingüística, relacionados coa situación social do galego.

- Polo que se refire á *Literatura*:

- a lírica na Idade Media, con especial atención ás cantigas profanas (de amigo, de amor e satíricas).
- a situación xeral da literatura galega nos Séculos Escuros (XVI-XVIII), así como as súas causas.
- a lírica e o xornalismo no XIX, atendendo ás características dos autores máis importantes (Rosalía, Curros e Pondal) e, fundamentalmente, das súas obras.

Libros de lectura recomendada:

1ª Avaluación

Taylor Kressman, *Enderezo descoñecido*, Xerais

2ª Avaluación

Carlos Reigosa, *Pepa a Loba*, Xerais

3ª Avaluación

Carlos Casares, *Vento Ferido*, Galaxia